CZYTANKA NA DZIEŃ ZIEMI

Jak powstał Dzień Ziemi?

kl. 3–4

W czwartek 22 kwietnia klasa 3b zamiast siedzieć w ławkach wyszła do parku. Każdy dostał rękawiczki i worek na śmieci.

– Proszę pani, dlaczego akurat dziś sprzątamy? – zapytał Antek.

– Bo dziś jest Dzień Ziemi – odpowiedziała pani Marta. – To święto ma już ponad pięćdziesiąt lat.

– A kto je wymyślił?

– W 1969 roku John McConnell zaproponował w San Francisco święto Ziemi w pierwszy dzień wiosny. Ale najbardziej znany Dzień Ziemi zorganizował w Stanach Zjednoczonych senator Gaylord Nelson. Pomagał mu młody działacz Denis Hayes. Pierwszy raz obchodzono go 22 kwietnia 1970 roku i wzięło w nim udział aż 20 milionów Amerykanów!

– Dwadzieścia milionów? To więcej niż połowa mieszkańców Polski! – zdziwiła się Lena.

– Tak. Ludzie chcieli oddychać czystym powietrzem i pić czystą wodę. Jeszcze w tym samym roku w USA powstał urząd, który pilnuje ochrony środowiska.

– A kiedy święto przyszło do innych krajów?

– W 1990 roku Dzień Ziemi obchodziło już 200 milionów ludzi w 141 krajach. W 2009 roku Organizacja Narodów Zjednoczonych ogłosiła 22 kwietnia Międzynarodowym Dniem Matki Ziemi. A w 2016 roku, właśnie w Dzień Ziemi, przywódcy wielu państw podpisali w Nowym Jorku porozumienie paryskie o ochronie klimatu.

– To my też coś podpiszemy? – zaśmiał się Antek.

– Wystarczy, że posprzątamy park i posegregujemy śmieci. Ziemia to nasz wspólny dom!

Kolory pojemników na odpady w Polsce

niebieski – papier · **zielony** – szkło · **żółty** – metale i tworzywa sztuczne · **brązowy** – bio (resztki roślin, obierki). Zużyte baterie oddajemy do specjalnych pojemników.

W klasie 2: tekst czyta dorosły, a dziecko odpowiada ustnie na pytania z zadań 1 i 2.

CZYTANKA – PYTANIA

Sprawdź, co pamiętasz

kl. 3–4

Imię i nazwisko: _____ Data: _____

1 Prawda czy fałsz? Wpisz P albo F.

☐ 1. Pierwszy Dzień Ziemi obchodzono 22 kwietnia 1970 roku.

☐ 2. Dzień Ziemi wymyślono w Polsce.

☐ 3. Senatorowi Nelsonowi pomagał Denis Hayes.

☐ 4. W pierwszym Dniu Ziemi wzięło udział 20 tysięcy osób.

☐ 5. W 1990 roku Dzień Ziemi obchodzono w 141 krajach.

☐ 6. John McConnell chciał obchodzić święto Ziemi jesienią.

☐ 7. ONZ ogłosiła Międzynarodowy Dzień Matki Ziemi w 2009 roku.

☐ 8. Porozumienie paryskie podpisano w Dniu Ziemi.

☐ 9. Klasa 3b sprzątała szkolne boisko.

2 Odpowiedz pełnym zdaniem.

a) Dlaczego w 1970 roku tak wielu ludzi wzięło udział w Dniu Ziemi?

_____

b) Kto zorganizował najbardziej znany Dzień Ziemi w USA?

_____

c) Co ważnego wydarzyło się w Dniu Ziemi w 2016 roku?

_____

d) Co zrobiła klasa 3b w Dniu Ziemi?

_____

Oś czasu, słowniczek, obietnica

kl. 3–4

Imię i nazwisko: _____ Data: _____

3 Oś czasu – wpisz numery wydarzeń od najdawniejszego (1) do najnowszego (4).

- [ ] ONZ ogłasza Międzynarodowy Dzień Matki Ziemi
- [ ] pierwszy Dzień Ziemi w Stanach Zjednoczonych
- [ ] w Dniu Ziemi podpisano porozumienie paryskie
- [ ] Dzień Ziemi obchodzą ludzie w 141 krajach

4 Słowniczek – połącz słowo z jego znaczeniem (wpisz literę).

[ ] **środowisko**	A) członek senatu, jednej z izb parlamentu
[ ] **segregacja**	B) wszystko, co nas otacza: powietrze, woda, gleba, rośliny i zwierzęta
[ ] **recykling**	C) umowa, na którą zgadza się wiele osób lub państw
[ ] **senator**	D) rozdzielanie śmieci do różnych pojemników
[ ] **porozumienie**	E) przerabianie zużytych rzeczy na nowe

5 Moja obietnica dla Ziemi.

Dla Ziemi będę _____.

Nie będę _____.

Namówię do tego _____,

bo _____

_____

narysuj, jak dbasz o Ziemię

Odpowiedzi

kl. 3–4

Zadanie 1

1 – P · 2 – F · 3 – P · 4 – F · 5 – P · 6 – F · 7 – P · 8 – P · 9 – F

Zadanie 2 (przykładowe odpowiedzi)

a) Bo chcieli oddychać czystym powietrzem i pić czystą wodę.

b) Senator Gaylord Nelson, a pomagał mu Denis Hayes.

c) Przywódcy wielu państw podpisali w Nowym Jorku porozumienie paryskie o ochronie klimatu.

d) Sprzątała park i segregowała śmieci.

Zadanie 3

Kratki od góry: 3, 1, 4, 2 – czyli: pierwszy Dzień Ziemi w Stanach Zjednoczonych (1970) → Dzień Ziemi obchodzą ludzie w 141 krajach (1990) → ONZ ogłasza Międzynarodowy Dzień Matki Ziemi (2009) → w Dniu Ziemi podpisano porozumienie paryskie (2016)

Zadanie 4

środowisko – B · segregacja – D · recykling – E · senator – A · porozumienie – C

Zadanie 5

Odpowiedź własna.

Źródła faktów

EARTHDAY.ORG, „The History of Earth Day”: senator Gaylord Nelson i koordynator Denis Hayes, 22 kwietnia 1970 r., 20 mln Amerykanów; do końca 1970 r. powstała amerykańska Agencja Ochrony Środowiska (EPA); 1990 r. – 200 mln ludzi w 141 krajach; porozumienie paryskie podpisane w Dniu Ziemi 2016. ONZ: 22 kwietnia – Międzynarodowy Dzień Matki Ziemi (rezolucja z 2009 r.). Wikipedia: John McConnell, konferencja UNESCO w San Francisco (1969), propozycja święta 21 marca. Kolory pojemników: rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz.U. 2021 poz. 906), Jednolity System Segregacji Odpadów – gov.pl.